

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-tertiâ menſis Februarii, anno Domini M. D C C. XLIV.

M. LUDOVICO-CLAUDIO BOURDELIN, Antiquo Facultatis Decano, Regiæ Scientiarum Academiæ Socio, Chimiæ in Horto Regio Profeſſore, nec non Chirurgiæ Profeſſore deſignato, Doctore Medico, Præſide.

An Pulmonum etiam in morbis ſuus ſit Kinæ-Kinæ *locus ?*

I.

PAREM narraret ſomnio fabulam, ſi quis uno quolibet remedio unum duntaxat morbum ſanari poſſe affirmaret. Nec de morborum cauſis medicamentorumque viribus rectè ſentiret, qui ab uno eodemque medicamine, nullius non invaletudinis expectaret curationem. Omnibus ſcilicet morbis, quibus laborat humana gens, eadem non eſt cauſa ; at nec ſingulis tamen diverſa ſemper ſuppetit. Quàm igitur abſurdum, immò temerarium eſt, ægrotationum genus omne iiſdem armis debellare aggredi, tam eſt ridiculum ſingulas propriis tantùm & pe-

culiaribus profligare velle. Pluribus ſæpe, nunquam omnibus morbis eadem ſufficit medicina. Quid mirum autem ſi compluribus perſanandis affectibus par medendi ratio conveniat? Sunt inter morbos plurimi, quos ſpecie magis formâque, quàm re & naturâ diſcriminari, expertus quilibet fateatur. Quorum multis ſi larvam detraxeris, eandem agnoveris ſupereſſe perſonam. Quid ita? Morbi ſæpe non tam causâ quam ſymptomatis inter ſe diſcrepant. Symptomata, ut plurimùm, nihil indicant, niſi læſas laborantium partium functiones. En duos ægros quorum hic Plevritide angitur, torquetur ille Nephritide. Eadem utrique morbo ſæpe cauſa eſt: quæ autem, ut dolorum in utroque ægro, ſic in morbo utroque ſymptomatum diverſitas? Non aliundè tamen repetenda, quàm à diverſis plevræ renumque naturâ & functionibus. Qui nimirum coriaceâ turgidus lymphâ ſanguis plevram vicinaſque plevræ partes inflammat, idem, ſi ad renes irruperit, inibique moram, datâ quâlibet occaſione traxerit, eos non diſpare deuret incendio. Vides, in diſcrepantibus morbis, parem cauſam, diſſimilia omnino ſymptomata. Qui igitur plevræ vaſis impactus humor, continuam febrem, acutum pungentemque lateris dolorem, tuſſim ferè perpetuam, difficilemque adeò facit reſpirationem, ut ſpirandi propè metum inferat, idem, ſanguiferis renum tubulis cuneatus infixuſque, non ſolùm dolorem ardentiſſimum, non continuam tantùm febrem, familiarem inflammationis cujuſlibet comitatum, ſed imminutâ tùm ſecernendæ tum excernendæ urinæ, coloratioris modò, modò decoloris, copiâ, conſentientis cum rene, & illius malum participantis ventriculi languorem, ructum, nauſeam, biblioſum vomitum & alia accerſit ſymptomata, quæ languentem læſamque renis functionem indicant. An idcircò tamen curationem diverſam ii morbi expoſtulant, quòd diverſis ſe ſignis faciant manifeſtos? Minimè gentium. An non utrique huic morbo eadem remedia opem ferunt, phlebotomia, diluentia, emollientia, oleoſa, narcotica etiam, quam ſerò & cautè, tam opportunè & feliciter collocanda? An non etiam in utroque morbo, par imminet à præmaturâ purgatione periculum? Eſt contra ubi ſimiles externâ facie, primoque aſpectu, morbi, causâ autem *genioque* immane quantum diſſimiles, curationis paritatem omnino reſpuant. Sint in exemplum tres illæ Colicæ ſpecies quarum hanc vocant Biliosam, utrique ſexui communem, illam Plumbeam nominant, plumbariis artificibus quàm frequentem, tam funeſtam, tertiam demum, fœminis peculiarem, Hyſtericam nuncupant, ab immortalis apud Medicos mémoriæ Sydenhamio ad verum expreſſam primùm, primùm etiam congruâ & breviore methodo curatam ſanatamque. Eaſdem, non raro, partes obſidet triplex hæc peſtis; in eaſdem ſæpe partes acerbiſſimi doloris cruciatibus deſævit; ex eâdem ſæpe parte, ſtomacho videlicet, viridium humorum eluviem, enormibus ſuprà fidem vomitibus eliminat. Quàm diſpar tamen triplicis hujus colici doloris curatio! Bilioſam Colicam iteratâ venæ ſectione, largo diluentium infrà ſupráque adhibitorum, mitiorumque deinde purgationum, uſu ſanaveris. Plumbeam Colicam, fruſtra uſurpatâ & nihil proficiente horum remediorum inermi blanditiâ & mollitudine, draſticorum purgantium, vomitoriorumque medicaminum, & è colocynthide paratorum clyſterum *mochlicâ* vi, intercalato tamen anodynorum ſolamine, citò tutóque ſanaveris. Colicam hyſtericam efficaci hoc purgandi genere exaſperaveris, ſoloque opio in principiis exhibito, totam impleveris curationis paginam. Sic interſe diſſentiunt aliquando ſymptomatis, qui cauſis conſentiunt affectus: ſic facie ſimiles, moribus ſæpe differunt morbi, fictoque & ſimulato vultu fallunt incautos. Vis tibi non imponat morbus? Reſpice quidem ſymptomata, ſedulus autem attende ad cauſam: & quod remedii genus hæc poſcere videbitur, id confidenter adhibe, popularis æquè ſecurus auræ, ac vacuus vulgi præjudiciorum. Quorſum autem hæc, inquies; ut ſcilicet iis in morbis, in quibus eo-

dem vitio laborat ſanguis, eadem ægris remedia porrigere aliquando non dubites. Porro ea eſt affectuum Pulmonis plurimorum indoles, ut à frequentiſſimâ & maximè ſolemni morborum causâ, ſanguinis videlicet humorumque lentore ac ſpiſſitudine pendeant.

I I.

PLETHORÆ, & à plethorâ oriundæ humorum ſpiſſitudini pulmonem præ cæteris corporis partibus patere, ipſius ſtructura indicat. Idem evincit morborum, quibus viſcus illud obnoxium eſt, natura. Pulmonem ita fabrefecit ſummus opifex ut & ſibi, & corpori reliquo provideret. Qui toti corpori fovendo & reſarciendo impendi debet ſanguis, totus ille in pulmonis officinâ miſcetur, cuditur, elaboratur, paratur ad nutritionem. Pulmonis autem miniſterio id officii exequenti Naturæ, quàm numeroſi ſe offerunt obices, quàm multiplex indiligentiæ & tarditatis occaſio! Sive enim organi vaſorum multitudinem, angulos, curvaturas, anfractus exilitatemque ſpectes, & veſiculæ cujuſlibet ſuperficiem coronans, capillaremque æmulantibus tenuitatem arteriis & venis intextum, rete, ſive liquoris, à cordis anthliâ recentis crudique adhuc, parùm ſubactam molem, concretioni pronam, & per eos tamen capillaceos vaſorum ductus atque circuitus, à pulmonis officinâ ad cordis alveum deferendam, fatebere pulmonem, ſi quam aliam corporis partem, conſectariis Plethoræ malis eſſe patentiſſimum. His Plethoræ ſpiſſitudiniſque occaſionibus, quas offert pulmonis ſtructura, fovet ſanguinis ad eum delati indoles, arcet tamen aeris gravis & *elaſtici* beneficium, ſi addideris ejuſdem aeris, quolibet peccantis exceſſu vel defectu, pravas qualitates ineluctabili neceſſitate in viſceris delicatiſſimi texturam impingere, pulmonis fabricam tandiu perſtare incolumem mirabere. Jam autem quid indicant, qui pulmonem affligunt familiariter, morbi, niſi oppletum ſpiſſiore ſanguine & lymphâ tenaciore viſcus nobiliſſimum? Quid arguit, Aſthmatis illa ſpecies cui humidi nomen Medici indidêre, niſi diſtentos ſanguine redundanti, infarctoſque glutinoſiore lymphâ pulmones? Quid demonſtrat, frequens adeò hyſtericis mulieribus viriſque hypochondriacis DyſpnϾ ſpecies, tardanti vel exhauſto menſtruorum, hæmorrhoidumve fluxui, ut plurimùm, ſuccedere ſolita, niſi gementem ſub copioſioris ſpiſſioriſque ſanguinis ſarcinâ & pondere pulmonis compagem? In Peripneumoniâ, quis, ſi non corporis totius, at particularem ſaltèm pulmonis plethoram, ejuſdemque ingurgitationem non agnoverit? Quis, vel inſpectis tantummodo ægri, hoc laborantis morbo, ſputis ſanguine lymphâque commixtis, & lintea glutine tenaci indurantibus, humoris utriuſque redundantiam & tenacitatem, ac proinde ſpiſſitudinem, non intellexerit? Ac, ne univerſam pulmonis morborum familiam recenſeamus, Hæmoptyſis, quam à ſputo cruento, ſcrupuloſiùs forſan quàm veriùs, non infimæ tamen notæ ſcriptores Medici diſtinxere, unde oritur ut plurimùm niſi ab exuperante craſſioris ſanguinis copiâ, è diſtentis nimio cruore, tantoque oneri ſuſtinendo imparibus, & tandem diſruptis pulmonum vaſis erumpente. Rem ita ſe habere teſtatur ipſa Hæmoptyſis, ſuppreſſæ ſolemni alicui evacuationi ſanguineæ ſuperſtes, aut imminentis ejuſdem, ſtantiſque in limine prænuntia. Sic puellis menſtrua diutiùs fruſtraque expectantibus, non infrequens eſt Hæmoptyſis; ſic, maturiùs æquo ceſſantem, eandem menſtruam purgationem, idem interdum excipit morbus. Qui lege pari, nec diſpare periculo, viros etiam exercet, poſt ſuppreſſas, quæ ſtatis temporibus, nec raro uno quoque menſe, fluere antea ſolebant, Hæmorrhoides: maximè, ſi ſalutarem hunc effluxum, & ideo neceſſarium, quia aſſuetum, uberius aliquod aliud vicariumque effluvium non ſuppleverit. Porro ſive non erumpentis, ſive ſiccati duplicis hujus effluvii, ut effectus eſt ſanguinis ad pulmonum vaſa regurgitantis impetus, ac per diſrupta

eadem prorumpens Hæmoptyſis, ſic cauſam illius perſæpe eſſe purpurei laticis diatheſim craſſiorem, nemo eſt qui non fateatur. Nec enim, niſi ſiſtendo, vaſa perrumpit redundans cruor, nec ſiſtit, ruptor vaſorum, ſanguis, niſi factus ſpiſſior; conſpirante præſertim ad id negotii, manumque ut ita dicam præbente, nimiâ vaſorum laxitate.

III.

HUIC ſanguinis humorumque vitio, ac proinde frequentiſſimæ Pulmonis, ut & reliqui corporis, morborum cauſæ occurrere vis & mederi? Ea ſelige Medicamina quæ humoribus fluiditatem & obſequentiam, vaſis vigorem roburque reſtituant. Hujus efficaciæ plurima in attenuantium medicamentorum claſſe reperias. Quæ inter non ultimo loco ſedet Kina Kina, novi orbis fœtus dicam an munus, ac ſi beneficentiſſimi corticis uſum multiplicem ſpectes, Americano auro longè pretioſior theſaurus. In re medicâ peregrinus eſſet qui febri tantummodo curandæ corticem Peruvianum convenire exiſtimaret. In eâ videlicet, morborum iliade quibus torquentur miſeri mortales, promptiùs expedieris, quos non ſanet, quàm quibus medeatur. Paucos enim reperias quorum in decurſu uſurpari non poſſit feliciter, pauciores quibus inutilis omnino ſit, pauciſſimos quorum curationi adverſetur. Exceptis Febribus ardentibus, iiſque, in quibus ſanguis acrior ſolutiorque denſari potiùs & compeſci, quàm attenuari & moveri expoſtulat, vix ullæ ſunt, quibus in curandis, vel *febrifugi*, vel alterantis, vel diaphoretici remedii nomine, opem non ferat. His tamen anguſtis adeo non clauditur limitibus beneficentiſſimi corticis efficacia, quæ pluribus aliis multiformibuſque morbis non infeliciter poteſt adhiberi. Laborat etenim crudis glutinoſiſque humoribus ventriculus? Ructu flatuque diſtenditur? Uritur acoribus? Habes in diſcutiente Kinâ Kinâ crudorum coctorem, contritorem glutinoſorum, expulſorem flatuum, acidorum domitorem. Laxior imbecilliorque ſtomachus ingeſta alimenta vix verſat, nedum terat? Habes in aſtrictoriâ Kinæ Kinæ vi, unde viſceris fibras laxiores tendas, infirmas robores, languentes excitare valeas. Uteri vaſa diſtendente tantùm, nondum reſerante tardo pigroque ſanguine, lentam febrem, Picam, mille morbos patitur, pallet, adulta jam virgo, nuptiiſque, fluerent menſes, matura? Ceſſantibus repentè *Catameniis* languet mulier hyſterica, omnium fere morborum larvis monſtriſque terretur & torquetur? Habebunt ambæ in Kinæ Kinæ attenuante, ſanguinemque rarefaciente virtute, & præſentibus malis remedium, & fortè recrudeſcentibus recidiviſque Antidotum. Jam & Cachexiæ, multiplicis ſæpe Hydropis quàm fœcundæ tàm formidandæ parenti, præoccupandæ vel ſanandæ utiliſſimum eſſe Peruvianum corticem ſoli neſciunt, qui Cachexiæ cauſam in primis, ut aiunt, viis, chylique indigeſti, & ad partium corporis nutritionem inepti craſſitudine ſæpe quærendam eſſe ignorant. Scorbutum non tam morbum unum eſſe, quàm in unius ægri perniciem coeuntium conſpirantiumque morborum *ſyndromen* verè dixeris: at emendatis tamen chyli cruditatibus, corroboratis digeſtionis organis, ſubacto defæcatoque impuro & grumeſcenti ſcorbuticorum ſanguine, extirpatis, quæ Scorbutum comitari ſolent variis febribus, funditùſque deletis innumeris aliis peſſimi morbi ſymptomatis, in debellandâ centicipe Scorbuti belluâ, opem ſæpe tulit Kina Kina præſentiſſimam. Et quaſi parùm eſſet, adversùs tot mala proficuum eſſe corticem Peruvianum, en emorientes Gangrænâ artus, ſalutiferi medicaminis præſidio, ſanitati redditi, reviviſcunt. En potentiſſimi remedii imperio parent, jugumque aliquando ſubeunt & ipſæ Variolæ, doli & fallaciæ plenum inſidumque peſtis genus, & Matribus propè neſcias, an Medicis magis deteſtatæ. Quidni autem adverſus Pulmonum morbos ab humorum craſſitudine oriundos efficax eſſet cortex Peruvianus, qui tot ſanguini, in aliis corporis partibus ſpiſſitudine & morâ peccanti, importat bona.

IV.

PULMONIBUS infensum esse corricem Peruvianum vetus est, & ipsi prope coœva cortici querela. Hoc clamant optimates, garrit plebs, effutiunt clinicæ mulierculæ, &, nisi medicus, nemo fere quasi è tripode non pronuntiat. Si de sumendo Kina Kina agitur, debilem pulmonum compagem excusat ille, hic medicaminis igneam vim incusat, stypticam iste Kinæ Kinæ virtutem damnat, noxiam delicatulæ pulmonum fabricæ acrimoniam alius criminatur: atque dum insonti medicamini diversa diversi quàm falsò, tam injuriâ, exprobrant, in eo ferè consentiunt omnes, ut saluberrimum, plurimisque debellandis morbis convenientissimum, remedium tantùm non abominentur. Posito tamen rectè calculo, non adeò formidandum esse corticem Peruvianum, & in eo vituperando atque infamando judicii minus, quàm præjudicii, plúsque insaniæ quàm rationis esse reperias. Iis enim, quæ diximus, præstandis, minuendæ nimirum sanguinis & humorum spissitudini, ac proindè levandis sanandisque, indè pendentibus, pulmonum plurimis morbis, aptissimum esse corticem Peruvianum probant rectè intellecta hujus medicaminis nativa compositio, & ejusdem in viventis animalis sanguinem actio & effectus. Quæ considerationem merentur componentes Kinam Kinam partes, tres precipuæ sunt; Salina, quæ acidæ indolis, Resinosa, & Terrea, quæ styptica astringensque est. Has ita sapienter inter se mixtas voluit providus medicamentorum dispensator Deus, ut alteram altera temperaret. Resinosæ partis acrimoniam caliditatemque mitigat & demulcet Acidi refrigerantis societas. Terreæ stypticæque portionis rigiditatem non tàm infringit, quàm obscurat quodammodo & emollit Resinæ, oleosum & exile, rarumque adeò velamen, ut per tenuissimam illius texturam pateat adhuc astringenti Terræ, sed obtusior molliorque, in fibram nerveam, impressio. Ex iis sic se invicem temperantibus, partibus, conflatur totum, nec aciditate, nec acrimoniâ, nec astringente austeritate metuendum. Partis resinosæ officium est, sanguinem attenuare, dividere, concitare. Illud enim habet cum omnibus ferè amaris medicaminibus, amarus ipse, cortex Peruvianus, quòd rarefacti sanguinis momentum intendat, pigro tardoque eidem latici, minimis in vasis & à corde remotissimis hærenti & quasi torpenti, calcar addat. At nec otiosa interim est styptica astringensque Kinæ Kinæ Terra; Quæ, quantum sanguini, ab oleoso principio, accedit rarescentiæ, tantum vasis, hac sanguinis rarefactione dilatatis & expansis, roboris *elastici* viriumque impertit ad resiliendum. Quid valeat ad attenuandum sanguinem, promovendumque ejus circuitum Kina Kina, testis est, hujus ope corticis, sanata quælibet Febris intermittens. Febris Causam, Paroxysmos & Periodos non aliunde rectiùs, quàm à spissioris sanguinis, in capillacea vasa, dato certo temporis spatio, congesti copiâ deduxeris. Qui morbus corticis Peruviani efficaciæ cum cedat, sanguinis lentorem ab hoc, certissimo omnium, *Febrifugo* emendari palam est. Nec reconditæ in Kinâ Kinâ attenuantis virtutis luculentissimum testimonium non præbet, in promovendo mensium fluxu, inter medicos nemini non hodie cognita, corticis hujus efficacia. De Kinæ Kinæ astringente vi qui dubitat, meminerit ille, quæ sit hujus corticis in confirmandis stomachi fibris potentia. Hanc non ignorant Gurgites illi, suoque nati abdomini Helluones, qui, quò liberaliùs cœnent & impuniùs, epulis mox opplendum ingurgitandumque ventriculum, stomachici hujus medicaminis subsidio, licet valentes sanique, nec frustra, solent fulcire. At forsan id beneficii Kinæ Kinæ caliditati potiùs, quàm astringenti *tonicæ*que ejusdem virtuti, imputaveris. Quid? Si ortas à ventriculi intestinorumque laxioribus & imbecillioribus fibris Diarrhœas, quarum scaturiginem nec exhauserat Ippecacuannha, nec interceperat Sima Rouba, nec Absorbentia siccaverant, nec Opio foeta, calida que & Diaphoretica medicamina

in perſpirationis ſudoriſque organa derivare potuerant, ſoli cortici Peruviano ceſſiſſe memoraverimus. An hanc etiam ſanationem Kinæ Kinæ caliditati tantùm aſcripſeris? An hoc in opere partem aliquam, imò & maximam, ſtypticæ medicaminis Terræ tribuendam eſſe non fatebere? De acido Kinæ Kinæ ſale, atque an illud nitroſæ indolis ſit an vitriolicæ, an ſalis marini naturam æmuletur, nihil habemus certi, quod pronuntiare audeamus. Quod enim medicamentum Kinæ Kinæ Sal Eſſentiale nuncupant & hoc titulo divendunt, illud non tam eſt Sal, quàm Kinæ Kinæ Extractum, in quo, ſi ponderis ratio habeatur, Sal primas, medias Reſina, ultimas Terra occupat. Cœterum, mixtorum ſimul horum trium Kinæ Kinæ principiorum, unitiſque viribus in ſanguinem agentium, ope atque beneficio, ſanguini torpido mobilitas, craſſo tenuitas, lento fluiditas accedit. Cui ſtabiliendæ veritati ſi non ſuffecerint quæ ad ejus aſſertionem attulimus, petita è morborum, Kinâ Kinâ ſanari ſolitorum, naturâ, deſumptaque è principiis ipſum corticem componentibus, argumenta, fidem vel invitis, ſperamus equidem, ſenſuum teſtimonium extorquebit. Nec eas à cortice Peruviano in ſanguinem inferri dubitabunt alterationes, quas diximus, ac mutationes, qui à corticis Peruviani decocto ſanguinis humani ſerum in fluorem redigi, à vino, cui cortex idem ad ſaturitatem infuſus fuerit, ſummam ſanguini canino, ex arteriâ recenter extracto, fluiditatem & elegantiſſimum colorem conciliari, ab injecto demum, in jugularem canis venam, forti corticis Peruviani decocto ſanguinem ita immutari viderit, ut ex apertis ejuſdem animalis, altero poſt mortem die, venis, non concretus, non ater, non ſpiſſus, ſed rutilantior, liquidior, & ultrà naturalem ſtatum rarus effluxerit.

V.

SED eſto, inquies, ſua concedatur Kinæ Kinæ in attenuando ſanguine potentia; ſua ſuperſit, febrium certiſſimo debellatori, cortici vis aſtrictoria; Quid eſt tamen his virtutibus, cum illis quos recenſuiſti Pulmonum morbis? An non Kinæ Kinæ aſtrictoriâ & pungente virtute Aſthmatici Dyſpnœa exaſperabitur? An non, vellicatis Pulmonum fibris, Pulmonarii Tuſſis ſæviet importuniùs? An non in Peripneumoniâ, diſtendenti jam plethorico ſpiſſoque ſanguini pulmonum vaſa, ſi contingat inſuper, ab aſſumpto cortice Peruviano, rareſcentia, certo certius augebitur inflammatio, ſymptomata exacerbabuntur, ruentque omnia in pejus? An non, rarefacto, à Kinæ Kinæ reſinosâ portione, motuque donato citatiore, ſanguine, atque hinc latiùs dehiſcentibus, quæ rimas tantùm duxerant, Pulmonum vaſis, ſanguinem pleno gutture eructabit, qui priùs cruorem filatim tantùm extuſſiebat Hæmoptyicus? Non carent, quidem pondere hæc argumenta; nec tamen id ſunt authoritatis ut iis, hypotheſim noſtram perimi ſentiamus, aut fateamur. Atque, ut ſingula breviter perſtringamus, Aſthmatis quidem curationem ſolo cortice Peruviano abſolvi poſſe, non adeo deliramus, ut ſperemus. Sufficit nobis, ſi humido Aſthmati non noceat: immò ſatis eſt, ſi emendato per Kinam Kinam chylo, cruditatis in ſanguine, in humoribus, lymphâque præſertim ſpiſſitudinis, quòd ſane nullus negaverit, occaſio præcaveatur. Huic enim curandæ Dyſpnœæ, quæ non à vitio pulmonis, ſed à menſtrui aut hæmorrhoidalis ſanguinis in pulmonem reflui impetu & morâ oritur, corticem Peruvianum adhiberi & poſſe & debere, non eſt quod demonſtremus. Res ipſa loquitur. Tuſſim quod ſpectat, eſt certè quidem Tuſſis pulmonum morbus; at in ſanandâ tamen illâ tuſſi, quæ à menſium defectu pendet, menſes moventia medicamina, atque adeò, præſtantiſſimum inter illa, corticem Peruvianum plurimùm poſſe, ſi ſapis, non ibis inficias. Aliundè verò eſt ubi in ſtomacho fomitem ita habeat, quæ pulmones anhelos exercet tuſſis importuniſſima, ut non niſi purgantibus ſtomachiciſque medicaminibus radicitùs curetur. Quidni & Kinæ Kinæ ſtoma-

chicorum remediorum principi, aut ſoli, aut purgantibus commiſto, cederet? Nec illud ægrè conceſſerimus, exquiſitæ & vigenti Peripneumoniæ, quæ Pulmonis ipſius inflammatio eſt, benè cum cortice Peruviano non convenire. At nec tu, ſi ſuffragantem habere velis experientiam, negaveris, in hac remittente vel intermittente Febre, quæ Peripneumoniæ aliquando ſuccedit, & Empyema vel Pulmonis exulcerationem comitatur, corticem Peruvianum, nec ſemel, nec ſine ſucceſſu fuiſſe uſurpatum. Ac ne Phtiſicis quidem ſaluberrimo hoc cortice ita interdictum volumus, ut eos aut non laudemus, aut non imitemur expertiſſimos medicos, qui peſſimâ & inſanabili Tabe laborantibus, ſive firmando ſtomacho & juvandæ alimentorum coctioni, ſive huic minuendæ, quæ non raro poſt aſſumptum cibum increbreſcit, febriculæ corticis Peruviani tantillùm, identidemque indulgere non dubitant, congruis morbo remediis mixtum atque temperatum. Nec ii non audebunt, extinctâ propè declinantis Peripneumoniæ inflammatione, Kinam Kinam, ægro, ſi res ita poſtulaverit, propinare, qui, flammante eodem morbo, conflatum è *Regulinis Antimonii* partibus, ſulphure & ſale *alkali* acerrimo *Kermes* minerale, calidiſſimum ſanè igneumque medicamentum, ſic ſuadente tamen, magiſtrâ rerum experientiâ, votiſque reſpondente ſucceſſu, præſcribere ægris non metuunt. De Hæmoptyſi, quæſtio facilè dirimetur, ſi morbi duplicem eſſe cauſam perpenderis. Aliam nimirum Hæmoptyſim facit ſanguis acrior ſolutiorque, aliam craſſior & grumoſior. Hic tubulos ſuos mole rumpit & impetu; ille, vaſa, acrimoniâ erodente lacerat. In primâ Hæmoptyſeos ſpecie curandâ Kinæ Kinæ uſum damnamus, proſcribimus: in ſecundâ, laudamus, præſcribimus, Phlebotomiâque præparato ritè ægro, præmiſſiſque convenientibus remediis, utiliſſimum judicamus atque commendamus. Hypotheſi negas fidem? Credas obſervationi. Brevis erit, & ad veritatis amuſſim exacta narratio. Sæviebat, quatuor ſunt anni, Febris *Catarrhalis* ſpecies quædam Pleuritidis modò, modò Peripneumoniæ æmula. A rigore & horrore Tragœdiam, ut ferè ſolet in acutis, ordiebatur morbus. Mox ingruebant calor ardens, ægra reſpiratio, vehemens & crebra tuſſis, non rarus aut levis lateris dolor, glutinoſum, nec expers ſanguinis ſputum, cæteraque Pulmonis inflammati ſigna & mala. Ab acuto, qui ſæpè ægrum pungebat, lateris dolore, Pleuritidem, à ſputo, ſanguine & lymphâ tenaci commiſto, quod inter dolores & anhelitus emoliebatur æger, Peripneumoniam, ab utroque conjunctim ingruente ſymptomate, quod non rarum, Plevro-Peripneumoniam dixiſſes. Recrudeſcebant mala hæc, reduce ſingulis diebus, ſtatiſque nonnunquam horis, Paroxyſmo, decedente remittebant. Rediturae febris acceſſionem rigor rarus præcurrebat, ſæpè nullus: iſque, ubi fortè aderat, levis adeò, ut niſi iterum atque iterum & enixè interrogatus æger, de eo non fuerit conqueſtus. His fugandis ſymptomatis fruſtra fuerant oleoſa, amygdalata, incraſſantia Bechica medicamina, & quidquid emollientis atque anodyni miniſtrat Medicinæ Pharmacia. Ipſa, etiam octies & ampliùs celebrata, venæ ſectio non tam retundere febris impetum, morbique exarmare ferociam, quàm ægrotantis vires imminuere & exhaurire videbatur. Donec tandem parum felix remediorum ſucceſſus, præſertimque periodicè recurrens febris acceſſus de propinando Peruviani corticis decocto nos admonuerit. Diſſuadente igitur primo licet aſpectu morbi, renuente ægro, reclamantibnſque aſtantibus, Kinam Kinam auſi ſumus adhibere. Nec nos audaciæ pœnituit. Beneficentiſſimi nimirum corticis in continuæ hujus febris remiſſione, ſingulo quoque die uſurpati auxilio, brevì mutari rerùm facies, temperari paulatim calor, tuſſis imminui & evaneſcere, lateris pungens dolor hebeſcere & ſedari, cruentata ſputa concoqui & albeſcere, morbus gradatim decreſcere, nullus non æger convaleſcere. Hanc autem inſoliti & contumacis, Pulmonemque obſidentis, morbi ſanationem, quis Kinæ Kinæ, Polychreſti ſanè medicaminis, attenuanti & roboranti,

ipsisque etiam Pulmonibus, nec rarò, salutiferæ, virtuti acceptam referri debere, nisi vecors & amens, non confitebitur ?

Ergo Pulmonum etiam in morbis suus est Kinæ Kinæ *locus.*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus-Florentius Bellot, Scholarum Professor.

M. Joannes de Diest.

M. Josephus de Jussieu, è Regiâ Scientiarum Academiâ, & Botanices in horto Regio Professor.

M. Henricus-Franciscus Bourdelin, Rei Herbariæ Professor designatus.

M. Antonius-Joannes Daval.

M. Robertus-Hubertus Linguet.

M. Ludovicus de Santeul.

M. Emmanuel-Mauritius du Verney.

M. Ludovicus-Claudius Bourdelin, Antiquus Facultatis Decanus, Regiæ scientiarum Academiæ Socius, in Horto Regio Chimiæ Professor, & Chirurgiæ Professor designatus, Actûs Præses.

Proponebat Parisiis, PETRUS-ISAAC POISSONNIER; Divionæus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1744. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1744.